

Raadsvoorstel

Raadsvergadering Debat en Beslút	: 28 mei 2025
Petear	: 11 juni 2025
Agendapunt	: 2.4/3.4
Nummer	:
Datum voorstel	: 22-4-2025
Onderwerp	: Jaarverslag 2024, Programmabegroting 2026 en Dekkingsplan Veiligheidsregio Fryslân
Zaaknummer	: Z.835264
Portefeuillehouder	: N.L. Agricola, B.H.M. Gardeniers

Voorstel:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2024 van de Veiligheidsregio Fryslân
2. Kennis te nemen van de programmabegroting 2026 van de Veiligheidsregio Fryslân
3. Kennis te nemen van het Dekkingsplan van de Brandweer Fryslân
4. Geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2024 en de programmabegroting 2026
5. Met bijgevoegde brief een zienswijze in te dienen op het Dekkingsplan 2026-2029

Inleiding - Ynliding

Aan de gemeenteraad worden de jaarstukken 2024, de programmabegroting 2026 en het nieuwe dekkingsplan van de brandweer Fryslân aangeboden. De gemeenteraad krijgt de mogelijkheid om hierover een zienswijze in te dienen.

Veiligheidsregio Fryslân zet zich in voor een veilig en gezond Fryslân. Met een terugblik op de resultaten van 2024 (jaarstukken 2024) als de financiële en beleidsmatige plannen voor 2026 (programmabegroting 2026).

De begroting voor 2026 is opgesteld op basis van de eerder vastgestelde kaderbrief. Een ruime meerderheid van de gemeenten heeft ervoor gekozen om geen zienswijze in te dienen op deze kaderbrief. In het financieel kader van de begroting 2026 zijn geen wijzigingen aangebracht ten opzichte van deze kaderbrief. Veiligheidsregio Fryslân blijft zich inzetten voor een toekomstbestendige organisatie, waarbij crisisbeheersing, brandweezorg en publieke gezondheidszorg optimaal worden gewaarborgd.

Daarnaast is het dekkingsplan van de brandweer herzien en ligt ter besluit het nieuwe dekkingsplan 2026-2029 voor. Met het Dekkingsplan 2026-2029 wordt de dekkingsgraad van de brandweer in Fryslân over het algemeen verbeterd. De basisbrandweezorg blijft stabiel, en door een beperkt aantal wijzigingen in de specialistische taken wordt een betere dekking gerealiseerd. Dit is tot stand gekomen na een kritische, professionele analyse op alle taken.

De veiligheidsregio Fryslân verwacht uiterlijk 12 juni de zienswijzen van de deelnemende gemeenten te ontvangen. Waarna het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio op 10 juli een besluit neemt.

Beoogd resultaat - Beëtege resultaat

De gemeenteraad van De Fryske Marren wordt geïnformeerd over het resultaat van de veiligheidsregio Fryslân in 2024 (jaarstukken), de doelen voor de aankomende jaren (programmabegroting) en het Dekkingsplan van de brandweer voor 2026-2029. De gemeenteraad streeft samen met de veiligheidsregio Fryslân naar een veilige en gezonde samenleving. Met het voorstel om een zienswijze in te dienen, geven we het belang van een brandweervaartuig van Balk aan voor incidenten en hulpverlening in onze waterrijke gemeente. We zetten in op het behouden van het brandweervaartuig in Balk tot dat er eerst een gedegen onderzoek door de veiligheidsregio Fryslân is uitgevoerd.

Argumenten - Argumenten

1.1 De VRF legt in de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) verantwoording af over de resultaten die zij in 2024 heeft behaald op het gebied van publieke gezondheidszorg, brandweezorg en crisisbeheersing.

Veiligheidsregio Fryslân zet zich in voor een veilig en gezond Fryslân. Uit het jaarverslag komt naar voren dat de werkzaamheden van de VRF in 2024 vooral in het teken stond van het versterken van de koers, met aandacht voor crisisbeheersing, brandweezorg en publieke gezondheid. De crisisorganisatie was het afgelopen jaar 24/7 beschikbaar en de wettelijke taken worden uitgevoerd. De afdeling crisisbeheersing werkt zoveel mogelijk vanuit een breed netwerk door middel van een netwerkschakelpunt en informatie gestuurd vanuit het veiligheidsinformatie knooppunt (VIK).

De brandweer had qua incidenten in 2024 een vergelijkbaar druk jaar met 2023. Er zijn verschillende grote incidenten geweest. Binnen de brandweer is de kazerne volgorde tabel geactualiseerd, het team digitale verkenningen is opgestart en het thema natuurbranden is steviger op de kaart komen te staan.

1.2 Het jaar 2024 is met een positief resultaat afgesloten van € 3,6 miljoen

Dit positieve resultaat is een gevolg van, de vrijval van kapitaallasten (€ 2,35 miljoen).

Bij de resultaatbestemming in de jaarrekening 2023 is besloten om een reserve functiewaardering te vormen. Daarmee is de financiering voor de functiewaardering (FUWA) bij de GGD voor de jaren 2023 (terugwerkende kracht), 2024 en een deel van 2025 geborgd. Ook zijn daarmee middelen gereserveerd voor de uitvoering van het project HR21.

Met het positieve resultaat over 2024 is de veiligheidsregio in staat om de overbruggingsperiode tot en met 2026 voor het tekort van de GGD te financieren. Daarnaast biedt het ook de mogelijkheid om prangende achterstanden op het gebied van informatiebeveiliging weg te werken.

Er wordt voorgesteld het financiële resultaat van 2024 te bestemmen voor:

- Functiewaardering: Borging van de financiering voor functiewaardering GGD en HR21 als overbruggingsperiode tot en met 2026;
- Organisatiekosten: Ondersteuning bij de transitie binnen de GGD en brandweer, inclusief mogelijke frictiekosten;
- Informatiemanagement en -beveiliging: Extra inzet om achterstanden in wet- en regelgeving in te lopen;
- €400.000 terug te storten aan de gemeenten.

2.1 In de programmabegroting heeft de veiligheidsregio haar plannen uitgewerkt voor 2026

De programmabegroting 2026 sluit aan bij de Kaderbrief 2026-2029 en de financiële verordening. In de kaderbrief is het meerjarig financieel kader vastgelegd en in de financiële verordening is de aangepaste indexering van de materiële kosten en de indexering van de loonkosten bepaald. Beide stukken zijn in een zienswijzeprocedure voorgelegd aan de gemeenteraden en op 13 maart in het Algemeen bestuur VRF vastgesteld. De uitwerking binnen de begroting 2026 is conform dit document.

Speerpunten in 2026 zijn:

- Gezondheid: Versterking van preventie en zorgnetwerken, de beweging maken van zorg naar gezondheid en structurele inzet op publieke gezondheid.
- Crisisbeheersing: Versterking van onze crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK).
- Brandweer: Implementatie van het geactualiseerde dekkingsplan, met focus op vakbekwaamheid en veiligheid.

- Digitalisering en professionalisering: Investerings in informatiesturing, dataveiligheid en procesoptimalisatie.

2.2 De VRF heeft de financiële positie van de gemeenten betrokken bij de invulling van de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting.

In de begroting zijn geen nieuwe beleidsontwikkelingen opgenomen. De veiligheidsregio zet koers op een toekomstbestendige organisatie met een beheerste en realistische aanpak. Wij hebben in het financieel kader van de begroting 2026 geen wijzigingen aangebracht ten opzichte van deze kaderbrief. Veiligheidsregio Fryslân blijft zich inzetten voor een toekomstbestendige organisatie, waarbij crisisbeheersing, brandweerzorg en publieke gezondheidszorg optimaal worden gewaarborgd.

2.3 De GGD staat voor een structurele bezuinigingsopdracht.

Ontwikkelingen op het vlak van huisvesting en een functiewaardering voor functies van verpleegkundigen en artsen bij de JGZ hebben gezorgd voor een structureel begrotingstekort van 1 miljoen euro. De onderverdeling is 750.000 Euro door de functiewaardering en 250.000 euro op huisvesting. De Bestuurscommissie heeft in 2024 gevraagd om inzicht in de taken van de GGD en een advies hoe de GGD toekomstbestendig kan blijven. Bespreking in de Bestuurscommissie Gezondheid in oktober 2024 leverde een divers beeld op. Een aantal gemeenten vindt dat het tekort is ontstaan door autonome ontwikkelingen die een uitzetting van de begroting rechtvaardigt. Een aantal andere gemeenten vinden dat de GGD dit binnen de eigen begroting moet oplossen. De bespreking heeft ertoe geleid dat een vervolgoopdracht is gegeven om een voorstel voor te bereiden op basis waarvan keuzes gemaakt kunnen worden. Er is daarbij geen harde taakstellingsopdracht gegeven, maar een kader voor de uitwerking.

3.1 Het Dekkingsplan 2026-2029 beschrijft de objectieve opkomsttijden van de brandweer

De basisbrandweerzorg wordt in Fryslân geleverd vanuit 66 brandweerposten. Met de implementatie van dit dekkingsplan wordt de dekkingsgraad in Fryslân over het algemeen verbeterd. De basisbrandweerzorg blijft stabiel, en door een beperkt aantal wijzigingen in de specialistische taken wordt een betere dekking gerealiseerd.

3.2 Het dekkingsplan 2026-2029 is beoordeeld op wettelijke criteria

Conform artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) de veiligheidsregio verplicht is één keer per vier jaar een nieuw dekkingsplan vast te stellen. Daarnaast heeft de veiligheidsregio uitvoering gegeven aan de bestuurlijke opdracht om de 66 brandweerposten te behouden en kritisch te kijken naar de specialistische taken.

4.1 De jaarstukken 2024 en programmabegroting 2026 zijn beoordeeld

Aan de hand van de Bestuursrapportage en kadernota zijn de ingekomen documenten beoordeeld aan de criteria en geven geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

5.1 Met het nieuwe dekkingsplan 2026-2029 voldoet de veiligheidsregio aan de gestelde bezuinigingen, maar vervallen specialistische taken

Het plan is opgesteld volgens de nieuwe handreiking: landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen. Met de implementatie van het voorliggende dekkingsplan wordt de dekkingsgraad in Fryslân over het algemeen verbeterd. De basisbrandweerzorg blijft stabiel, en door een beperkt aantal wijzigingen in de specialistische taken wordt een betere dekking gerealiseerd. De voorgestelde wijzigingen hebben een structureel financieel effect. Op de langere termijn is de verwachting dat het afstoten van materiaal € 239.000 oplevert, ten opzichte van € 66.000 aan investeringen op het gebied van waterlevering. Het financieel voordeel dat met dit dekkingsplan ontstaat wordt beschikbaar gehouden om een deel van de mogelijke BDuR korting op te vangen.

Kanttelingen: risiko's en eventuele beheersmaatregelen – Kanttekeningen: risiko's en eventuele beheersmaatregelen

3.1 Met het voorgestelde Dekkingsplan 2026-2029 vervallen verschillende specialistische taken in gemeente De Fryske Marren

Op basis van de opkomst systematiek en de inzetfrequentie vervallen in gemeente De Fryske Marren vier motorspuitaanhangers, het oppervlaktereddingsteam van Balk en het brandweervaartuig van Balk. Door deze wijziging zal de hulp van bijvoorbeeld incidenten op het water rond Balk langer duren en is er bij grootschalige incidenten op het in onze gemeente minder hulpverlening in korte tijd beschikbaar. Gelet op de gehanteerde opkomsttijd uit het dekkingsplan van omliggende posten zal dit volgens de berekeningen nog net binnen de normtijd van 30 minuten vallen.

Beleid, regelgeving en Sustainable Development Goals (SDG's) – Belied, regeljouwing en Sustainable Development Goals (SDG's)

Relevant beleid / regelgeving:

- Wet veiligheidsregio's (Wvr);
- Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr)
- Meerjarenbeleidsplan integrale veiligheid Gemeente De Fryske Marren (2024-2027);
- Regionaal risicoprofiel Fryslân (2022-2025).

Financiën - Finânsjes

Het Algemeen Bestuur stelde op 13 maart 2025 het meerjarig financieel kader vast. In deze kaderbrief worden zowel de reguliere indexatie, de beleidsmatige ontwikkelingen als de overige autonome ontwikkelingen meegenomen.

In de begroting zijn de budgetten voor materiële kosten en loonkosten conform de financiële verordening geïndexeerd. Ten behoeve van de indexatie van materiële kosten naar het volgende begrotingsjaar wordt uitgegaan van de consumentenprijsindex (CPI) zoals gepresenteerd in de septembercirculaire gemeentefonds twee jaar voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar. De gepresenteerde cpi in de septembercirculaire 2024 voor het jaar 2026 is 2,4%. Voor het jaar 2027, 2028 en 2029 is dit 2,3%.

De huidige cao loopt tot 1 augustus 2025, daarom is er in de programmabegroting een inschatting gemaakt van de indexatie van de loonkosten. Conform de bestuurlijke afspraken gebruikt de veiligheidsregio hiervoor de indexering voor de loonkosten zoals vermeld in de septembercirculaire van het gemeentefonds. Daarin staat als loonvoet sector overheid voor 2025 een ontwikkeling van 4,7%. Voor de jaren daarna gelden de volgende indexaties: 3,8% voor 2026, 4,8% voor 2027, 4,0% voor 2028 en 4,0% voor 2029.

In de programmabegroting 2026 van de veiligheidsregio zijn de ontwikkelingen structureel verwerkt. In de perspectiefnota 2026 wordt deze bijdrage van € 173.481 meegenomen.

Duurzaamheid - Duorsumens

De VRF zet zich in voor een duurzaam veilige en gezonde samenleving.

Participatie - Partisipaasje

Niet van toepassing, Gemeentelijke beleidsadviseurs, financieel adviseurs, gemeentesecretarissen, burgemeesters en de wethouders gezondheid worden via diverse overlegstructuren betrokken bij de totstandkoming van de stukken van de VRF.

Communicatie - Kommunikaasje

Niet van toepassing.

Vervolg en evaluatie - Ferfolch en evaluaasje

Nadat uw raad heeft ingestemd met het voorstel. Zal uw besluit voor 12 juni 2025 middels bijgevoegde brief aan de veiligheidsregio Fryslân worden meegedeeld.

De definitieve besluitvorming over de jaarstukken, begroting en dekkingsplan vindt plaats tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Fryslân op 10 juli 2025.

Bijlagen - Taheakke

250402 Bijlage 1 Aanbiedingsbrief begroting 2026 en jaarstukken 2024

250402 Bijlage 2 Begroting 2026

250402 Bijlage 3 Veiligheidsregio Fryslân – Jaarrekening 2024 met wg verklaring

250402 Bijlage 4 Aanbiedingsbrief Dekkingsplan 2026-2029

250402 Bijlage 5 Dekkingsplan 2026-2029

250402 Bijlage 6 Concept zienswijze De Fryske Marren

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren,

gemeentesecretaris,
Ditta Cazemier

burgemeester en wethouder,
N.L. Agricola en B.H.M. Gerdiers